

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova, Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Palm Iacob, reprezentat de avocatul Uscov Ruslan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Palm Jacob împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociaților,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 prin care s-a respins cererea de apel declarată de Palm Iacob și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Hîncești din 08 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2016, Palm Jacob a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociaților.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 11 februarie 2015, în baza deciziei Camerei Înregistrării de Stat a fost înregistrată persoana juridică „Eurocapital Invest” cu numărul de identificare XXXXXX, și cu sediul în XXXXXX, str. XXXXXX.

Începând cu data de 24 februarie 2015, în calitate de administrator al SRL „Eurocapital Invest” a fost desemnat Selzer Daniel XXXXX.

Cu referire la pct. 3.2 din statutul SRL „Eurocapital Invest”, a menționat reclamantul că la data constituirii societății, capitalul social a fost de 1,000000 lei, care era format exclusiv din investițiile străine, divizat în cote părți sociale și anume: Katz Alon XXXXXXXX -500 000 lei - 50 %, Palm Jacob – 250 000 lei - 25 % și Selzer Daniel XXXXX – 250 000 lei - 25 %.

Reclamantul a relevat că, în conformitate cu prevederile alin. (2) art. 22 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, fiecare asociat urma să verse integral aportul subscris în cel mult 6 luni de la data înregistrării societății.

Astfel, societatea a fost înregistrată la data de 11 februarie 2015, aportul subscris urma a fi vărsat până la data de 11 august 2015, însă reclamantul nu a vărsat aportul subscris în termenul indicat.

La 25 ianuarie 2016, reclamantul a expediat la sediul SRL „Eurocapital Invest” cererea prin care a solicitat convocarea adunării generale extraordinare, precum și

oferta de vânzare a părții sociale ce-i aparține cu drept de proprietate, însă de către administrator nu a fost întreprinsă nici o acțiune în acest sens.

Ulterior, la data de 15 martie 2016, de către Ivan Țurcan în baza procurii întocmite de către asociatul Palm Jacob a fost expediată la sediul societății, prin scrisoare recomandată înștiințarea (solicitarea) de convocare a adunării generale extraordinare a asociaților, ținând cont de prevederile art. 51-55 din Legea privind societatea cu răspundere limitată, cu propunerea includerii pe ordinea de zi a chestiunii privind oferta de vânzare a părții sociale, adresată asociaților, precum și chestiunea privind excluderea asociatului Palm Jacob din componența asociaților.

Totodată, a comunicat că notificarea privind cererea asociatului Palm Jacob de convocare a adunării generale extraordinare, a fost publicată în Monitorul Oficial nr.59-67 din 18 martie 2016, însă administratorul nu a întreprins careva acțiuni în vederea convocării adunării generale extraordinare în termenul stabilit, dar nici nu a respins cererea recepționată.

A mai indicat reclamantul că, la data de 06 aprilie 2016, Ivan Țurcan în baza procurii privind reprezentarea asociatului Palm Jacob, a expediat în adresa societății, prin scrisoare recomandată solicitarea cu privire la convocarea adunării generale extraordinare repetate a asociaților, cu includerea pe ordinea de zi a chestiunilor privind oferta de vânzare a părții sociale adresată asociaților de către Palm Jacob precum și chestiunea privind excluderea asociatului din componența societății.

La fel, a publicat în Monitorul Oficial nr. 90-99 din 08 aprilie 2016, notificarea privind cererea lui Palm Jacob de convocare a adunării extraordinare repetate a asociaților la data de 14 aprilie 2016, cu indicarea locului, datei și orei desfășurării adunării, însă și această notificare a fost lăsată fără răspuns.

Considerând ca fiind epuizate toate căile extrajudiciare prin care s-ar fi putut efectua excluderea asociatului Palm Jacob din componența asociaților societății, inclusiv respectând dreptul de preemțiune al asociaților, cu aducerea la cunoștință oferta de vânzare a părții sociale, fiind solicitată în repetate rânduri convocarea adunării generale a asociaților, a solicitat reclamantul excluderea din componența asociaților companiei SRL „Eurocapital Invest”.

În drept și-a întemeiat acțiunea în baza art. art. 47,51,52,53,54,55,56, 58, 59 al Legii privind societățile cu răspundere limitată și art. art. 166,167, al Codului de procedură civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești din 08 noiembrie 2016, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Palm Jacob împotriva SRL „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociaților, s-a încasat de la Palm Jacob în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

La 14 noiembrie 2016, reprezentantul apelantului Palm Jacob, avocatul Botnarenco Denis, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hâncești din 08 noiembrie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Palm Jacob cu privire la excluderea din componența asociaților.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, s-a respins cererea de apel înaintată de reprezentantul apelantului Palm Jacob, avocatul Botnarenco Denis și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Hâncești din 08 noiembrie 2016.

Considerând neîntemeiată decizia instanței de apel, la 06 noiembrie 2017, Palm

Iacob, reprezentat de avocatul Uscov Ruslan a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătorei Hîncești din 08 noiembrie 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Palm Jacob cu privire la excluderea din componența asociațiilor să fie admisă.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat netemeinicia deciziilor instanțelor inferioare reiterând argumentele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel menționând că, instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, cât și au interpretat în mod eronat legea.

A menționat că contrar prevederilor Constituției RM, Palm Jacob, pe de o parte, este ținut să fie asociat în cadrul companiei SRL „Eurocapital Invest”, iar pe de altă parte, contrar prevederilor Codului civil este forțat să dețină în proprietatea sa partea socială în valoare de 25% din capitalul social al SRL „Eurocapital Invest”, deși, în mod expres a indicat că dorește să renunțe la proprietatea sa, astfel cum reiese și din materialele cauzei.

La fel, a notat recurentul că partea socială a lui Palm Jacob, în valoare de 25% din capitalul social al SRL „Eurocapital Invest” este un „bun” în sensul prevăzut de art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, respectiv, în virtutea prevederilor alin.(1), art.338 Cod civil, simpla declarație a reclamantului de a decide în a renunța la „bunul” său, urmează a fi considerată suficientă pentru suplinirea condiției de temeinicie a pretențiilor din acțiune.

Potrivit alin. (2), art. 440 Cod procedură civilă, recursul înaintat de Palm Iacob, reprezentat de avocatul Uscov Ruslan a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 Cod procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie admis, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. b), alin (1), art. 445 Cod procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239 - 240 Cod procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanța judecătorească, în limitele pretențiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acest sens, Colegiul atenționează că norma de drept indicată impune instanței de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării și încadrarea corectă de drept.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată cu certitudine că, Palm Jacob a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociațiilor.

Instanța de fond a respins acțiunea ca fiind nefondată, soluție menținută de instanța de apel care a respins apelul declarat de Palm Jacob.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră hotărârile instanțelor judecătorești ilegale, pornind de la următoarele.

La examinarea litigiului atât instanța de fond, cât și cea de apel au apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz fapt care a condus la aplicarea eronată a normelor de drept material, în consecință, au adoptat hotărâri neîntemeiate și ilegale.

Totodată, în speța dată sunt stabilite fapte suficiente pentru a da o soluție nouă de admitere a acțiunii înaintate de Palm Iacob.

Astfel, reține Colegiul că, potrivit Constituției Republicii Moldova, statul trebuie să asigure libertatea activității de întreprinzător - art. 126, alin. (2), lit. b).

Potrivit alin. (1), art. 338 Cod civil, proprietarul poate renunța oricând la dreptul de proprietate printr-o declarație în acest sens sau în alt mod care atestă cu certitudine că a renunțat la bun fără intenția de a păstra dreptul de proprietate asupra lui.

La caz, se constată că la 24 februarie 2015 în baza deciziei Camerei Înregistrării de Stat a fost înregistrată SRL „Eurocapital Invest” (f.d.6), iar potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 31162 din 30 decembrie 2015, Palm Jacob deține 25 % din capitalul social al SRL „Eurocapital Invest” (f.d.17).

Conform alin. (1), art. 1 Cod civil, legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea necesității de realizare liberă a drepturilor civile.

Astfel, potrivit legislației în vigoare, constituirea societăților comerciale se efectuează pe principiul de asociere benevolă.

Libertatea de asociere reprezintă un drept general al tuturor persoanelor de a se alătura altor persoane pentru atingerea unui scop dorit.

Materialele cauzei, denotă că reclamantul-recurentul a întreprins măsuri legate de retragerea calității de asociat din cadrul societății comerciale și de convocare a adunărilor generale a asociaților, însă asemenea solicitări au fost lăsate fără examinare. Mai mult decât atât, conducerea societății nu și-a onorat obligația de a convoca adunarea generală în corespundere cu prevederile legale, în acest sens la 25 ianuarie 2016, la 15 martie 2016 și la 06 aprilie 2016, asociatul Palm Jacob a expediat în adresa societății, solicitările cu privire la convocarea adunării generale extraordinare repetate a asociaților, cu includerea pe ordinea de zi a chestiunilor privind oferta de vânzare a părții sociale adresată asociaților, precum și excluderea asociatului din componența societății, care însă au fost lăsate fără răspuns.

Norma alin.(3), art. 59 din Legea privind societățile cu răspundere limitată, prevede situația în care fiecare asociat este în drept să ceară răscumpărarea, la preț de piață, a părții sociale pe care o deține; sau separarea acestuia din societate cu un volum de active proporțional părții sociale pe care o deține; sau dizolvarea și lichidarea societății cu partajarea patrimoniului - în cazul în care asociații nu pot adopta o anumită hotărâre în decurs de 3 luni consecutive, în urma cărui fapt societatea suportă prejudicii.

În astfel de circumstanțe, instanțele judecătorești incorect au concluzionat despre faptul că Palm Iacob nu poate solicita excluderea din componența asociaților SRL „Eurocapital Invest”, iar impunerea la activitatea de întreprinzător este interzisă.

Cu atât mai mult că, actele cauzei atestă că reclamantul-recurentul a fost pus în

imposibilitate de a se retrage din cadrul societății comerciale, ceea ce l-a determinat să se adreseze cu o acțiune în instanță de judecată.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs concluzionează că instanțele ierarhic inferioare incorect au constatat ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Palm Jacob privind excluderea din componența asociațiilor, or impunerea la activitatea de întreprinzător este interzisă.

La caz, Colegiul invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care în nenumărate rânduri a indicat că, partea socială dintr-o societate comercială este un lucru complex: faptul constatării că asociatul deține o cotă-parte în cadrul societății comerciale, împreună cu drepturile ce decurg din aceasta (în special dreptul la vot) constituie, de asemenea, așa cum a fost, o revendicare indirectă asupra bunurilor societății (a se vedea: cauza Bramelid și Malmstrom împotriva Suediei (nr. 8588/79 și 8589/79, decizia Comisiei din 12 octombrie 1989).

Astfel, instanța de recurs reține că, partea socială a lui Palm Jacob, în valoare de 25% din capitalul social al SRL „Eurocapital Invest” este un „bun”, în sensul prevăzut de art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Respectiv, în virtutea prevederilor alin.(1), art.338 Cod civil, declarația reclamantului de a decide în a renunța la „bunul” său, urmează a fi considerată suficientă pentru admiterea acțiunii.

Colegiul apreciază ca fiind eronată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că potrivit prevederilor art.47 al Legii nr.135 din 14 iunie 2007 cu privire la Societățile cu răspundere limitată, Palm Jacob în calitate de asociat personal nu poate cere excluderea sa din componența asociațiilor SRL „Eurocapital Invest”, deoarece legiuitorul expres și limitativ prevede cazurile în care poate fi solicitată excluderea asociatului, or norma prevăzută de art.47 al Legii nr.135 din 14 iunie 2007 nu poate fi considerată ca fiind o normă cu caracter exhaustiv, întrucât, aceasta nicidecum nu interzice asociatului să solicite excluderea sa din componența asociațiilor societății comerciale.

De fapt, art.47 al Legii, reglementează doar anumite situații în care asociații sunt în drept să solicite excluderea asociatului care încalcă anumite prevederi legale.

La caz, Colegiul notează că lit. f), alin.(1), art.122 Cod civil, stabilește expres că în afară de cele menționate la alin.(1), art.108, în actul de constituire al societății în nume colectiv trebuie să se indice temeiurile și procedura de retragere și excludere a asociatului din societate, prin urmare, legea permite și alte cazuri de excludere a asociatului din societate, iar temeiurile de excludere a asociatului nicidecum nu sunt prevăzute expres și limitativ de art.47 al Legii nr.135 din 14 iunie 2007.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că instanțele judecătorești au apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt care a condus la aplicarea eronată a normelor de drept material, în consecință, au adoptat hotărâri neîntemeiate și ilegale, deoarece, prin actele cauzei a fost demonstrată temeinicia acțiunii reclamantului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 și a hotărârii Judecătoriai Hîncești din 08 noiembrie 2016 și de a emite nouă o hotărâre de admitere a cererea de chemare în judecată înaintată de Palm Jacob

împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociaților.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Palm Iacob, reprezentat de avocatul Uscov Ruslan.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 și hotărârea Judecătorei Hîncești din 08 noiembrie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Palm Jacob împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociaților, și se emite nouă hotărâre prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de Palm Jacob împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eurocapital Invest” cu privire la excluderea din componența asociaților.

Se exclude din componența asociaților Societății cu Răspundere Limitată „Eurocapital Invest”, asociatul Palm Iacob.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Valeriu Doagă

Judecători

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea